

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע נופות**

328

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ... וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא"

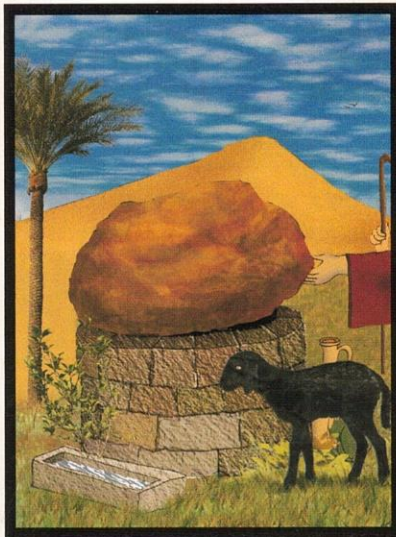
גבורת ארי

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

קרב אליו". בעבור שהיה אהרן קדוש ה' ואין בנפשו חטא זולתי מעשה העגל, היה החטא שהוא קבוע לו במחשבתו, כענין: "נחשאתי נגדי תמיד" (תהילים' נא). ולכך אמר לו: "הגס דעתך" שלא יהיה שפל רוח כ"כ עכ"ל.

הנה, נתבע אהרן הכהן קדוש ה' על שהיה בוש. ולכאורה איך זה אחרת? הלא בושה "קדוש יאמר" לה. האם יקרב אל העבודה בלי כל פחד? מאין לוקחים אומץ כזה לגשת אל עבודת ה' לשרת את המלך פנימה? ואחרי שרואים שנתבע אהרן על זה, הרי שדורשים אמיצות גדולה, צריכים לרכוש עוזת במדה מרובה להיות מוכן לקבלנות הכי גדולה. וכי שום דבר לא יפחידו מלבצע כל מאווייו.

כל סוד האבות הקדושים היה בזה, כי היו בעלי רוח לקבלנות הכי גדולה. ומי יכול לתאר ענקיות זו, הקבלנות לבנות הבנין של כלל ישראל הלא זה ממש בריאה, הם אמיצי הרוח אשר שום דבר לא היה יכול לעמוד נגדם, רכשו כל מדת

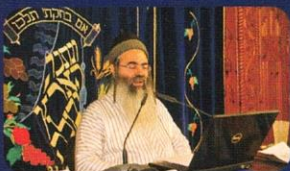
וברמב"ן שם מבואר יותר וז"ל: 'יש אומרים: היה אהרן רואה את המזבח כתבנית שור והיה מתירא ממנו. נכנס משה אצלו, אמר לו: "הגס דעתך ובוא

וברש"י: 'אומר אני שנעקר הר המוריה ובא לכאן. וזו היא קפיצת הארץ האמורה בשחיטת חולין. שבא בית המקדש לקראתו עד בית אל. וזהו: "ויפגע במקום". וא"ת; וכשעבר יעקב על בית המקדש, מדוע לא עכבו שם? איהו לא יהיב לביה (הוא לא נתן לבן) להתפלל במקום שהתפללו אבותיו ומן השמים יעכבוהו? יהב דעתיה למהדר (נתן דעתו לחזור) וחזר עד בית אל וקפצה לו הארץ'.

ע"י 'יהב דעתיה' זה, זכה לכל המעמד ההוא. ב'יהב דעתיה' זכה לכל ההבטחות, לכל העתיד עד האחרית. ודאי שלא היה זה ענין של עמידה בתפילה לבד, היה זה התאזרות אומץ לגשת לכל העסק הענקי של בנין הכלל ישראל. ובלבישת אומץ זו, אמנם זכה לכל ריבוא רבבות תוצאות מזו הגישה. 'ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח' ('ויקרא' ט) וברש"י: 'שהיה אהרן בוש וירא לגשת. אמר לו משה: "למה אתה בוש? לכך נבחרת!"

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר באשקלון

"וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שֵׁם כִּי בַּא הַשֶּׁמֶשׁ... וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא"

בקבלנותה, אבל לא היתה זכה ולא נזרה לשמור עצמה מכל עקולי ופשורי שבדרך וע"כ אבדה כל השתדלותה, כי לא ידעה מגבורת ארי הדרושה להוציא כל דבר לפועל.

העולם כידוע מתחלק לכמה עולמות; אצילות, בריאה, יצירה ועשיה. וכל מעשה ומעשה של האדם ג"כ מתחלק לכמה עולמות, עזות קבלנות, זהו עולם אחד. אמנם כי זה העולם שממנו נאצל הכל, עולם מלא וגדול מאוד, אבל עוד כמה עולמות ישנם עד סוף המעשה ולעבור דרך כל העולמות בלי פגע ונגע, ודאי שצריכים לגבורת ארי.

הוא אשר ציוונו התנא; שאחרי 'עז כנמר' צריך לנצח על המעשה ולהיות 'גבור כארי', כי להוציא לקיום איזו מצוה צריכים לגבורה רבה. חז"ל מספרים על ר"ע שלא היה לו מים ליטול ידיו, 'אמר: "מוטב שאמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חברי" ('עירובין' כא:). צריך האדם לצייר תמיד על כל מצוה ומצוה, כאילו מונח לפניו משא גדול של עופרת. ולהרים כובד העופרת, ודאי צריכים לגבורת ארי ממש. והלואי שינצח! (דעת תורה). ■

במאמר: 'יהודה בן תימא אומר: "הוי עז כנמר"'. לכל עבודה ולכל מצוה הכי קלה, צריך להקדים את 'עז כנמר', עזות הכי מרובה. קבלנות עד הסוף. על היה 'בוש' לבד כבר נתבע אהרן הכהן קדוש ה' ונאמר לו: 'הגס דעתך'. כי בלעדי זה אין אפשרות לגשת לשום עבודה. ועוד זאת לימד לנו התנא: 'קל כנשר, רץ כצבי וגבור כארי, לעשות רצון אביך שבשמים'. אחרי כל העזות שלבש אחרי כל הרצון שהתאזר, עכשיו מתחילה עוד עבודה גדולה, להזדרז ולהתגבר להביא הכל לידי מעשה בפועל.

אמרו חז"ל (רש"י לט א): 'סמך מעשה אשתו של פוטיפרע, למעשה תמר. לומר לך; מה זו לש"ש, אף זו לש"ש'. נורא ומבהיל הנה שתייהן כוונתן שוות, אלא תמר שהיתה זכה ונזרה לנצח העבודה עד גמירא בכל החוץ והגבורה הדרושה, על כל עקולי ופשורי המתרחשים על הדרך, הנה היא מוצאת להשרף והיא רואה שכל רצונותיה פורחות לעיניה והכל יהיו בטלין, אבל היא את מצבה לא תעזוב, התגברה כארי לעשות רצון אביה שבשמים ולא התלכלכה בכלום. לא כן באשתו של פוטיפרע, אמנם גם היא לא חסרה כלום

העזות האפשרית ובה כבר הכל נגמר ונשלם. ב'יהב דעתיה' זה אזר יעקב אבינו כח ואומץ, התאזר בכל מדת העזות להיות עושה ופועל להשלים זה הבנין הגדול, בנין הכלל ישראל עד תכליתו ואחריתו ומעת אשר קבל, כבר נשלם הכל; קפצה לו הארץ, "יש ה' במקום הנה... זה... בית אלקים נזה שער השמים" (בראשית' כח). על תמר אמרו חז"ל: "ומשב קפתח עינים" (בראשית' ל). בפתיחת עינים, בפתחו של אברהם אבינו ע"ה שכל עינים מצפות לראותו. תמר אשר עליה אמרו חז"ל: "כי כפתה פניה" (שם לח) כשהיתה בבית חמיה היתה צנועה. ובגודל צניעותה לא נראתה מעולם אל יהודה. ועכשיו החליטה זו העלובה להיות יושבת בפתח עינים שכל עינים רואות אותה. כמה יסורים סבלה זו הצנועה מהפקרות מעשה זה לבד? מעשה זה לבד, הלא קשה הרבה יותר מליך לכבשן האש. והכל סבלה בחוץ רצונה להיות מעמידה מלכים מצדיק זה. זה כח אבותינו הקדושים, עזות בלי גבול, קבלנות הכי גדולה. והיא הצלחתם. ואמנם כי זה 'כלל גדול בעבודת הבורא יתברך' (הטור או"ח א). הוא אשר סיים התנא את מסכת 'אבות'

הגיע!

הדיסק השני ב-MP3 בנושא הזמרים הפסולים

מחירו: 2 ב-15 ש"ח 1 ב-10 ש"ח

בכל דיסק יש למעלה מ-10 הרצאות

ניתן להשיג 3 DVD ב-10 ש"ח

ארגון 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק 03-6777779

כלבו BLACK

ניתן להשיג בארגון 'שופר'

רח' מתתיהו 10 בני ברק

או בטלפון: 03-6777779

כיבוד אב

"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה"

עושה זאת מאחת הסיבות הבאות: א. הוא מחליט לעזוב את מקום מגוריו, מנימוק זה או אחר; ב. הוא משתוקק להגיע למקום החדש.

במקרה של הליכת יעקב לחרן נצטרפו שתי המטרות הבאות: לברוח מעשיו הזומם להרגו ולהגיע לחרן כדי להקים לו משפחה הראויה לו. לגבי רבקה פעלה בעיקר המטרה הראשונה: להרחיק את בנה האהוב מפגיעת עשיו. ואילו יצחק חשב על המטרה השנייה, שיעקב בנו ישא לו אשה הראויה למשפחת אברהם. מטרה כפולה זו של יעקב מרומזת בכפל הלשון בפתח פרשתנו: "וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה". (מעיינה של תורה). ■

תחושת הפחד הטבעית שקיננה בו, נוכח דברי האיום של עשיו אחיו, כדי לקיים מצות כיבוד אב בטהרתה ובשלמותה.

על פסוק זה שבפתח הפרשה מעיר רש"י: 'לא היה צריך לכתוב אלא: "וַיֵּלֶךְ יַעֲקֹב חֲרָנָה". ולמה הזכיר יציאתו? אלא מגיד; שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם. שבזמן שהצדיק בעיר - הוא הודה, הוא זיוה, הוא הדרה, יצא משם - פנה הודה, פנה זיוה, פנה הדרה!'

הגאון רבי יוסף דוב סולובייציק מ'בריסק', בעל 'בית הלוי', מסביר את כפל הלשון בתחילת הפרשה בדרך הבאה: כשאדם עובר ממקום למקום, הוא

פרשה זו מתחילה במלים: "וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע" (כח י). ואילו בהפטרה לפרשתנו נאמר: "וַיֵּצֵא יַעֲקֹב שְׂדֵה אָרָם" ('הושע' יב יג).

שינוי לשון זה שבין התורה להפטרה מוסבר בדרך הבאה: יעקב עזב את בית אביו משתי סיבות; א. מחמת מצות כיבוד אב, לאחר שנצטווה על ידו: "קום לך פְּדָנָה אָרָם... וְקַח לְךָ מְשֵׁם אִשָּׁה" (כח ב). ב. מפחד עשיו אחיו, שאיים להרגו (כז מא). הנביא הושע מוסר לנו את הנימוק האנושי הטבעי, המובן לקורא ולשומע, יעקב ברח מאיזמי אחיו הרשע, שהרי הכירו מקרוב וידע שהוא מסוגל לבצע את האיום שזמם כלפיו. אולם התורה באה להדגיש לנו, שיעקב התמים התגבר על

מעשה רב

עיתון ורדיו - טרף!!

דברי מרן הגאון ר' אליעזר מנחם מן שך זצוק"ל

לכלוך שבעולם? הלא זה מטמם את לב האדם והוא נעשה 'טרף' כמו חזיר!! "אולם אפילו אילו לא היה הרדיו גדוש בכל-כך הרבה לכלוך וטינופת, אפילו אם לא היה מלא בניבול פה וליצנות, הלא כבר אמר בעל ה'חובות הלבבות' (שער חשבון הנפש, פ"ג) כי 'כבר אמר אחד מן החכמים; כאשר לא יתחברו בכלי אחד המים והאש - כן לא תתחבר בלב המאמין אהבת העולם הזה ואהבת העולם הבא! דברים בטלים - אינם יכולים להתחבר עם תורה בשום אופן בלב המאמין. והרי אף הם כאש ומים!!' - הטעים רבנו והוסיף:

"אין להתעניין בחדשות! ואם יש חדשות נצרכות - כבר שומעים אותן... הפוליטיקה - מסתובבת גם בלעדנו... תקבלו על עצמכם לא לשמוע רדיו ותמנעו מצב שבו יצטרכו לזרוק בחורים!! - סיים באיום מפורש. (מתוך הספר 'אורחות הישיבה' באדיבות המחבר הרב אשר ברגמן שליט"א נכד מרן הגרא"מ שך זצוק"ל - אסור להעתיק!) ■

"האם מן הראוי לדאוג שיהיה בישיבה עיתון כשר, בכדי שלא להכשיל את אותם בחורים בקריאת עיתונים פסולים" - שאל אותו תלמיד ורבנו השיב בשלילה. "לאותם אשר כבר התרגלו לקרוא עיתונים פסולים - לא יעזור הדבר במאומה, שכן כבר לא ישנו הנהגתם אחר שהתרגלו - גם אם יהיה בישיבה עיתון כשר. ואילו לשאר הבחורים בישיבה - בודאי אין זה לטובתם שיהיה בישיבה עיתון כלשהו, בין כשר ובין פסול ומעתה יש לדאוג לאותם יחידים בפרטות - אולם מבלי לסכן את עלייתם של שאר בני הישיבה!!" - הבהיר רבנו נחרצות.

ולא רק כנגד העיתונים קידש רבנו מלחמה. גם כנגד אותה דרך לא דרך שאימצו להם בחורים משולי עולם הישיבות, להחזיק ברשותם 'רדיו' - מחה רבנו בכל עת מצוא. כך, בשיחה שנשא בישיבה ובה הכביר בדברים בגנות ה'רדיו' ובאיסור הימצאותו אצל 'בן תורה' - התבטא ואמר כך:

"איך אפשר לשכב במיטה ולשמוע רדיו ששומעים בו ניבול פה וכל סוגי

רבנו אחז באופן חד משמעי, כי תנאי קודם למעשה במסכת התעלותו של בן ישיבה, הינו: התנתקות מכל הבלי העולם הזה ולו מן ה'כשרים' שבהם...

כך למשל: כאשר הגיע אליו בחור צעיר וביקש את הדרכתו בנתיב העליה, בדרך העולה בית א-ל אל מחוזות הגדלות - דרש רבנו התחייבות בתקיעת כף שלא יקרא יותר עיתונים חלילה, כאשר הכונה לעיתונים הכשרים ביותר ורק לאחר שניתנה התחייבות זאת - נאות להדריך. "אין טעם להדריך בחור באשר לשביל הזהב המוביל אל הגדלות - תוך ידיעה כי הדרך הסומה בפניו!!" - הסביר רבנו... "סיכויי של בחור הקורא עיתונים לגדול - נמוכים ביותר. ועל כן הצעד הראשון בנתיב עלייתו הינו להתנתק מהנהגה זו אשר נזק רב כרוך בה!!" - הוסיף.

ואילו אחד מתלמידיו של רבנו מספר: כי פעם נכנס להתייעץ עמו אודות ישיבה מסוימת אשר היתה ממוקמת במקום מבודד בו לא ניתן היה להשיג עיתונים כשרים, עובדה אשר גרמה למספר בחורים לקרוא עיתונים אחרים וד"ל...

פרשת 'ויצא'

"ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו"

מדוע מזכיר הפסוק בכל פעם; "אחי אמו"?

"ויצא יעקב מבאר שבע ונגלף סקנה"

וכתב רש"י: 'לא היה צריך לכתוב, אלא: 'נגלף יעקב סקנה'. ולמה הזכיר יציאתו? אלא מגיד; שיציאת צדיק מן המקום, עושה רושם'.

'עוד י"ל: דבכל אדם היוצא ממקום למקום, יש בזה אופנים; או דעיקר תכליתו היא היציאה ממקום הראשון, משום איזו סיבה וע"כ מוכרח הוא לילך למקום אחר, אבל עיקר כונתו ורצונו היא היציאה. או, משום דצריך להיות במקום השני וזהו עיקר תכלית כונתו בהליכה. וביעקב נתלכדו שתי הכוונות; דעיקר כונתו בהליכתו לקיים מצות כיבוד אב ואם, דרבקה אמרה לו: "הנה עשו אחיך מתנחם לך להקנה; ועתה בני שמע בקולי וקום ברח לך אל לבן" ('בראשית' כז). דעיקר כונתה היתה, שלא יהיה בבאר שבע, מקום שעשיו שם והעיקר בזה, הוא היציאה. וליצחק לא אמרה כל זאת, רק שלא יקח אשה מבנות כנען. וצוה לו אביו: "קום לך פדנה ארם... וקח לך משם אשה מבנות לבן" ('בראשית' כח). ותכלית ציוויו היה ההליכה לחרן. ויעקב קיים דברי שניהם; שהוא היציאה וגם ההליכה לחרן. ושניהם היו אצלו לעיקר ותכלית. וזהו שאה"כ בפרשה שלמעלה: "וישמע יעקב אל אביו ואל אמו ונגלף פדנה ארם" שנתכוין לקיים דברי שניהם. ומצאתי ב'אהל יעקב' שכתב כעין זה: ('בית הלוי' 'בראשית' כח י').

"ויצא יעקב נדר לאמר אם יהיה אלקים עמדי" ('בראשית' כח)

מבאר ה'כלי יקר': 'חלילה לומר; שהיה יעקב מסופק בהבטחת השי"ת. כי כבר אמר לו האלקים: "והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך". אלא ביאור הענין הוא; שיעקב לא בקש כלל על שמירת הגוף שכבר הובטח בו, אלא, בקש עכשיו על שמירת הנפש

מן החטא. והעד על זה; כי בהבטחת השי"י נאמר: "ושמרתך בכל אשר תלך". ויעקב אמר: "ושמרני בדרך הנה אשר אנכי הולך" והיה לו לומר: "ושמרני בכל אשר אלך". גם מלת "אנכי" מיותרת לגמרי. הקב"ה אמר: "והשמרתך אל האדמה", תלה ההשבה בהשי"י. ויעקב אמר: "ושמרתני בכל אשר אלך", תלה ההשבה בעצמו. השי"י אמר: "אל האדמה" ויעקב אמר: "אל בית אבי". מכל השינויים הללו, נוכל ללמד שיעקב לא ביקש כי אם על שמירת הנפש מן החטא, כי זה דבר התלוי בבחירתו של אדם וצריך גם עזר אלקי, שכן התפלל דוד ואמר: "העבר עיני מראות שוא" ('תהלים' קיט לו). לכך הזכיר בשמירת הגוף: "ושמרתך בכל אשר תלך", הזכיר לשון: "כל", כי כל הדרכים בחזקת סכנה והליכתו בדרכים רבים. אמנם הדרך הטוב, אינו כ"א אחד. ע"כ אמר: "ושמרני בדרך הנה" כמראה באצבע אל איזו דרך מיוחד אשר יאמר עליו כי הוא זה. והוא דרך ה' בתורה ומצוות. כי כבר אמר: "אכן יש ה' במקום הנה" כי משם תצא תורה. ע"כ אמר: "הנה" כמראה באצבע על דבר שהוא לפניו והוא בית אלקים אשר ממנו דורכים דרך סלולה לילך בדרכי השי"י. ולפי שההליכה בדרך התורה תלוי בבחירתו של אדם, ע"כ הוסיף מלת "אנכי" ואמר: "אשר אנכי הולך", כי בי תלוי הדבר בצירוף העזר האלקי אשר עליו אמר: "ושמרני". ולכך אמר: "ושמרתני בשלום" שלם מן החטא. ותלה ההשבה בעצמו כי הדבר תלוי בבחירתו כאמור. ובענין שמירת הגוף אמר: "והשמרתך אל האדמה" כי "ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה תמיד" ('דברים' יא). ע"כ ביותר הוא צריך שמירה בחו"ל מבארץ, לפיכך לא הוצרך הבטחה, כי אם שיושיבו אל האדמה לא"י. וכבואו אל האדמה, הרי הוא נשמר ממילא. אבל בענין השמירה מן החטא שלא ילמד מדרכי לבן ולא דוקא לבן, שהרי אפילו הכנעני יושב הארץ לא טוב עשה בעמיו. ויש לחוש שלא ילמוד גם מדרכי האמורי, ע"כ אמר: "אל

בית אבי" כי אז ינצל מחשש זה, שלא ילמוד מדרכי הרשעים'.

"וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך" ('בראשית' כח)

הגמרא ב'כתובות' (נ). לומדת מפסוק זה: ש'מבזבז לצדקה אל יבזבז יותר מחומש מנכסיו' (שני עישורים = הווי חומש). והרמ"א (אור"ח תרנו) פסק: שגם על כל מצוה, לא יוציאו יותר מחומש. ה'באור הלכה' (שם) הקשה: שבגמרא ב'קידושין' (כט:) מבואר, שבמצות פדיון הבן, גם אם אין לו חמש סלעים וזה כל רכושו חייב לפדות. ולמה? הרי אינו חייב לתת יותר מחומש? מתרץ ה'באור הלכה': שלפזר ממון רב לא חייב מהטעם; ששמא יהיה עני ויצטרך לבריות. וא"כ, מי שיש לו רק חמש סלעים ומתפרנס ממלאכתו, צריך ליתנם למצוה, כיון שלא ישתנה מצבו ע"ז. החזון איש במס' קידושין מתרץ: שפדיון הבן זה שונה, בגלל שזה חיוב ממוני שיש בו שיעבוד נכסים ובוזה לא שייך עד חומש, כי עדין חייב לפרוע את חובו.

"ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ויגש יעקב ונגלף את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו" ('בראשית' כט)

'הזכיר בכתוב הזה כמה פעמים: "אחי אמו" להודיע כי כל מה שהשתדל יעקב בצאן להשקותם ומה שהיה חומל על רחל בת לבן, לא עשה לכבוד לבן, רק לכבוד אמו, בשביל שהיה "אחי אמו". ומפני זה, בכל פעם שזוכר הכתוב שמו של לבן הרשע יזכיר בכל פעם "אחי אמו", לבאר: כי לא היה משקה צאנו של לבן, כי אם בשביל שהיה "אחי אמו" וזכר בלבנו את אמו, אשר אהבתו שנתנה לו העצה הזאת לבא אליו'. (רבנו בחיי). ■

שו"ת חברותא

האם מותר לעשות חופה לשתי אחיות, בזו אחר זו?

שאלה: האם מותר לעשות חופה לשתי אחיות, בזו אחר זו?

תשובה [מתוך דברי שו"ת 'אגרות משה' חלק 'אבן העזר' ד פט]: **מלשון הרמ"א** [אה"ע סב ב] **שכתב: 'ואין לעשות חופת שתי אחיות ביחד'** - משמע שהוא דוקא ביחד ממש. אבל בזו אחר זו, ליכא קפידא.

אבל ב'מרדכי' (מו"ק ח.) **על הא ד'אין מערבין שמחה בשמחה' כתב:** ד'בירושלמי' יליף לה מדכתיב בפרשת 'ויצא', **שאמר לבן ליעקב: "מלא שבע זאת"** ('בראשית' כט). **שפירושו: "מלא שבע" של לאה.** לפי שלא להתערב שמחה של זו בזו. ולכן נהגו הראשונים שלא לעשות נישואי שתי בנות, או שני אחים. או אח ואחות ביחד. ולפ"ז הרי יש לאסור כל שבעת ימי המשתה שאחר נישואי אחת, מלעשות חופת אחות השניה.

אבל פשוט, שהרמ"א לא נתכוין למנהג שכתב ה'מרדכי', דהא לא ציין לדין זה להמרדכי אלא להסמ"ק בשם ספר 'חסידים', אף שלדין שתי נשים שאינן קרובות, י"א שלא לעשותן כאחת, משום איבה. ציין לה'מרדכי' והם שם ב'מרדכי' בסימן אחד (תתמג) סמוכין זל"ז, אלמא, דלא חשש הרמ"א כלל להא דיהיה אסור מדינא משום; **'אין מערבין שמחה בשמחה'**.

ופשוט, שהוא לא רק משום שבגמרא דילן לא נאמר מקרא זה. וגם ב'ירושלמי' אמר זה רק חד מאן דאמר, ר' יעקב בר אחא. אלא מטעם שלכאורה הוא טעות גמור, דהאבות של החתן והכלה הא אינם מחויבין בשמחה כלל מצד עצמן, אלא חיובם הוא כחיוב של כל ישראל, **מדין: "ואהבת לרעך כמוך"** ('ויקרא' יט). שתיקנו מצד קרא זה, לשמח הכלה שכתב הרמב"ם (רפי"ד מאבל). ולא מצינו שהאב מחויב מצד עצמו בשמחת נישואי בנו ובנותיו, אלא שמדין הקרוב קודם יצטרך לשמח בשמחת בנו ובתו קודם משמחת חתן וכלה אחרים ושמחה זו אינה בדין **'אין מערבין שמחה בשמחה'**. ומחמת שמצד אהבתו לבנו ובתו הוא שמח יותר ומוציא הוצאות גדולות וגם הוא חייב מתקנת חכמים לבתו, הוא כשמחה בעלמא, מהרווחת ממון הרבה

ומלידת בן ובת וכדומה, שלא שייך ענין **'אין מערבין שמחה בשמחה'**.

והקרא: "מלא שבע זאת", הוא לא בשביל השמחה שהיה ללבן, אלא בשביל שמחת יעקב, שהוא היה החתן שחייב ממש בשמחת ז' ימי משתה, שהוא היה אסור לישא את רחל מדין **'אין מערבין שמחה בשמחה'** ולא שייך לענין נישואי שתי אחיות, כי אף שתי נכריות אסור איש אחד ליקח כשנשא ראשונה אשה אחרת, עד אחר ז' ימי המשתה.

וא"כ איך שייך להנהיג מצד קרא זה, שלא לעשות לאב אחד נישואי שתי בנות ושני בנים, שאין עליו חיוב שמחה ממש מצד עצמו. וצע"ג.

ולכן לא חש הרמ"א למנהג זה, אבל הביא שביחד אין לעשות מדין הס"ח.

ועיין בט"ז ('ארו"ח תקמו סק"א) שהביא מהגהת סמ"ק, שכתב על מנהג ההוא, שאינו כלום מטעם זה, משום דרק החתן אסור לישא שתי נשים ולא האבות.

אך מסיק שאין לעשות ביום אחד מצד הא דספר 'חסידים'. והביא הט"ז; שבמקצת ספרים כתוב דאפילו בשבוע אחד אין לעשות. וכנראה שהרמ"א חשש להא דספר 'חסידים' דוקא לענין שלא יעשו ביחד ולא לכל היום. ולכן אין למחות כשעושין שתי חופות לשתי אחיות, זו אחר זו.

אבל נראה, שזו אחר זו מיקרי כשנתפזרו הקרואים ממקום שעשו החופה למקומות אחרים בינתיים וחזרו ונתקבצו בשביל חופה השניה. אבל כשנשארו הקרואים במקום החופה הראשונה והביאו חתן וכלה השניים אחר שנגמרה סודר חופה של ראשונה, הוא נחשב כעשו ביחד שאין לעשות בשתי אחיות.

ויש ללמוד זה קצת מהלכה ש'**אין עושין מצוות חבילות חבילות'**. שתניא ב'סוטה' (ח.). **שכתבו שם התוספות (ד"ה: 'אין משקינן')**: דהעמדת שתי הסוטות בעזרה בבת אחת להשקותן זו אחר זו, אע"פ שאין שותות כאחת, נמי אסור, דנחשב כבבת אחת. וכן ברציעה דשני עבדים ובשתי פרות.

ולכן, גם כאן הלשון ביחד שכתב הרמ"א, שאף בזו אחר זו נחשב כבבת אחת, אם מוכן המקום ממש גם לחופה השניה והחתן והכלה השניים נמצאים מוכנים שם. אך בשתי חופות, ליכא דין **'אין עושין מצוות חבילות חבילות'**, משום דכל חתן עושה רק מצותו לבד. ודמי זה, לשני כהנים דאביי ואיתימא ר' כהנא

אמרו; שליכא איסור (עי"ש בגמרא). ומה שהרב מברך ורואה שיהיו הקידושין כדין וכן העדים והקרובים אינם ממעשה המצוה. ולכן ליכא איסור בשתי נכריות, אלא בשתי אחיות מהא דס"ח. וטעמו לא ידוע ומסתבר שהוא מענין עין הרע, אבל אפשר שאיכא טעמים אחרים שתומים כמו בהרבה דברים מצוות ר' יהודה החסיד שלא ידוע לנו הטעמים.

וטעם הראשונים שהביא ה'מרדכי' שהנהיגו שהאב לא יעשה שתי חופות בבניו ובנותיו, אולי סברי דאף שאין האב בחיוב השמחה מצד עצמו, מ"מ כיון שמצד הטבע הוא שמחה גדולה להאב והאם. ויש בזה מעשה מצוה, דהא אף לכו"ע איכא מצוה לשמחם, הוא ממילא שמחה דמצוה גם מצד עצמו, דהרי נמצא שהשמחה שיש להם בעצמם מצד הטבע נעשה זה מצוה ואיכא בזה **'אין מערבין שמחה בשמחה'**.

ולא דמי לשמחה דהרווחת ממון. ואף מהולדת בנים שהוא שמחה של רשות לגמרי.

ומשמע להו זה ממה שלבן אמר **'מלא שבע זאת'**, שלא היה אומר בשביל יעקב, אם מצדו לא היה איכפת לו שישא גם תיכף את רחל, אלא הוא היה אומר ליעקב סתם, שישא גם את רחל. והקרא היה אומר שיעקב חיכה שבוע של לאה ואח"כ נשא את רחל להודיע לנו הדין **'אין מערבין שמחה בשמחה'** ומדאייתא בקרא שלבן אמר ליעקב שימלא שבוע של לאה, משמע שאיכא דין זה גם בהאבות שלא יעשו חופות שתי בנותיהן בשבוע אחד מדין **'אין מערבין שמחה בשמחה'**.

ולדינא: מכיון שהרמ"א לא חש לזה, אין להחמיר ורשאים בזו אחר זו, באופן שיתפזרו הקרואים בינתיים משום דביחד אסור, מצד הא דס"ח. ומכיון שבט"ז **בשם הגהת סמ"ק כתב:** דאין לעשות ביום אחד מהראוי לכתחלה להחמיר שלא יהיו ביום אחד. ואם רוצים דוקא שיהיו סמוכים יעשו חופת ראשונה קודם שקיעה. וחופת השניה אחר צאת הכוכבים שהם בשני ימים. אבל אין למחות כשעושין זא"ז אף כשהן ביום אחד. ולגרסת הקצת ספרים שהביא הט"ז; דבשבוע אחד, נמי אין לעשות, אין לחוש להחמיר. שלא מסתבר גרסתם. וגם שהוא רק בדבר שאין בזה ענין איסור שלא שייך להחמיר. ■

למי שייכים המכתבים שבגניזה?

מאת הרה"ג צביהן שליט"א

כל תכולתה המכתבים שייכים לי, בודאי שלא נתכונתי שיזרקו אותם לגניזה. **בא מנהל מתקן הגניזה ואמר:** "אני זכיתי בזה בקנין חצר ששמו אותם במתקני שזה שייך לי". ואילו ר' שמואל אמר: "אף אחד מכם לא נתכוון לזכות בזה רק אני, א"כ המכתבים שייכים לי".

הדין עם מי?

הקונה שכר חברה שתפנה את כל החפצים הבלתי שימושיים מהדירה ואגב כך גם פינו את הגמרות הישנות לגניזה. **באו יורשי היהודי ואמרו:** "לא נתכוונו למכור מכתבים אלו השווים הון רב, אילו הינו יודעים על מכתבים אלו בודאי לא הינו מוכרים". **בא קונה הדירה ואמר:** "אני קניתי את הדירה על

ר' שמואל עבר ליד מתקן הגניזה בשכונתו וראה שם גמרות ישנות שמישהו זרק, עלעל ר' שמואל בגמרות ולפתע בסוף הגמרות ראה כמה מכתבים ישנים מגדולי ישראל השווים הון רב. בירר ר' שמואל מהיכן הגיע דבר זה לגניזה ונתברר לו שזה היה שייך ליהודי שנפטר ובניו מכרו את דירתו עם כל תכולתה,

זייף מכתב וחברו "זכה"

תקציר התשובה:

נראה לדינא: שראובן ישלם לבעל החנות שני שלישי מהסכום של הממתקים שאכל ושמעון פטור לגמרי. משום שהיה על ראובן להבחין בזיוף. וגם הו' דבר שעתיד להתגלות ע"י בעל החנות. ולכן אין לחייב את שמעון.

חדרה גבעת אולגה כולל עטרת אליהו הגדוד העברי 13

ביום שני ח' כסלו 15/11/10

כניסה חופשית

תחילת השיעור 11:30 בבוקר

רחובות מתנס קרית משה גבריאלוב 20

ביום שלישי ט' כסלו 16/11/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

צפת מתנס בית יגאל אלון הפלמח 100

ביום רביעי י' כסלו 17/11/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

ירושלים אולמי הנביאים יד חרוצים 22

ביום חמישי י"א כסלו 18/11/10

כניסה 20 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

ועד והסתבדה בשלילחות מרן ורבנן שליט"א. פקס: 08-9287213 תא-קולי: 08-9287214

דברי תכמים

מדברי מרנן ראשי הישיבות שליט"א

על דבר סכנת השבועונים

המאן הצדיק רבי ישראל אלי ווינטרוויצ צוק"ל

"מוטל להביא לידעית ההורים שישיון, שאין המדובר על ויתור דבר טוב, אלא זהו האלת שרפת נשמות החינכים ממש, אשר בונה את דעתם, לקירות ופטרות כלפי דברים שבקדושה ופי שאכן יפסיק להתעניין בזה, יראה את הפירות במשך הזמן הקרוב, גם אם לא מיד."

מדברי המאן המדול רבי יצחק שיינר שליט"א

ראש ישיבת קמניץ

• "יש להם מאמרים שנראים מאמרים של תורה, תמונת של גדולים וכו', והכל מעשה ידי השטן לכסות בשרת דבר סטא..." • "אחד המקומות שאסור להסתכל בהם, זה השבועונים האלו שמסתמאם נוף ופוש..."

מדברי המאן המדול רבי ארי פינקל שליט"א

ראש ישיבת "מיר" ברנפולד

• "השבועונים האלו: זהו מלחמה על כל הששתית, על היסוד של כל החתונות..." • "גם אם לא נראה בהם ממש הטומאה מבחינה, גם אם במבט שטחי לא נראה שהם היצ"ר, הם אצל מצננים, וזהו עסקנות..."

מדברי המאן המדול רבי מויכל זילבר שליט"א

ראש ישיבת זויעל

• "זהו יצאה נמצא, מי מאתנו לא רוצה לידים טובים, מי מאתנו לא רוצה שהבית יתנתל על אדני החתונה, זה לא הולך יחד עם ה'שבועונים' לכל סוגים..." • "עבדים משלו בני, מי הם אלה שכותבים, מי הם אלה שאוסרים דעה, נערים מתערים - ריקנים נערים משלו בני פורק אין מידים..."

המאן המדול רבי שמואל יעקב בורשטיין שליט"א

ראש ישיבת "קריית מלך"

• "זכות הצבור לדעה" והצאת הכל לשרות הרבים - הם היס מוחות..." • "בדבר הפירצה הגאה ע"י כתיב העת המכנים עצמם 'חדשים', שאין דעת חכמים מזה ואשר רבותינו גילו דעמם כי הם מהיום פניעה חמורה בצביון הבית של תורה..." • "ביחוד שעוממים אלו משופעים בלשה"ר וארבת המחלוקת..." • "ואילו כתיב עת אלה מלאים בערב רב ותעורבת בלילה מכל ההשקפות והדעות בבחינת כולם שיום לטובה..."

ועד והסתבדה בשלילחות מרן ורבנן שליט"א. פקס: 08-9287213 תא-קולי: 08-9287214

דברי תכמים

מדברי מרנן גדולי הדור שליט"א

על דבר סכנת השבועונים

מדברי מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א

"...עיתונים אלו אינם ראויים להיקרא 'חדשים'..." • "מפיצים טשטוש וערובוביא של דעות כחבות, מרבים מחלוקת, רכילות זולה ולשון הרע, ומרמים לשיבוש הדעות ולריקנות..."

מדברי מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א

"...אבל גם כלי התקשורת הללו, מחדירים דעות כחבות וקריחות..." • "באשר לידים הואם דברים כאלה אצל הוריהם, הם תמיד הולכים פסעה אחת יותר ורחוק, וכך זה מתחיל..."

מדברי מרן הגר"י ליפקוביץ שליט"א

"...הנה צריך לדעת שהשבועונים מכשילים את הרבים בלשה"ר וליצנות ולחיוור הילדים הוא סם המוות ואף הדברי מוסר והמספוי צדיקים וכו"ב לא יוצא מהם שום תועלת, כי התק אשר מהם הורם את הכל. ידעו כל הנמנעים מסכסלה זו לרוב ברכות ונתת מכל צאצאיהם ולהתעלות בחורה ויר"ש ויגאלו מסחלות וייסורים..."

מדברי מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א

"...מדוע יש צורך לחזק כזה דבר פשוט..." • "שבועונים אלו ישאגים על פי דרך התורה הרי הם בנוד מינות ופשיטא שאצריך להרחיקם מן הבית..."

מדברי מרן הגר"ש אויערבאך שליט"א

פשוט וברור שכל השבועונים היוצאים משקול מסחרי ושלא נוסדו ע"י גדולי תורה ויראה, אינם מביעים השקפה נכונה ומסמלא עלולים לבוא לידי מכשול והרי כל מהותם של העיתונים מסוג זה היא להפשיר ולצאת ידי כל הדעות ואינם מבחינים בין תכלת לקלא אילו, ואין זו דרך ההשקפה שרבותנו מוסרי התורה מעתיקי השטענה מסור לנו.

התקליטור העולמי

לאור הצמאון הרב,

הוחלט לכסות את כל בתי האב בישראל

ניתן לרכוש מנית זכות בסך 4000 ש"ח בלבד!
להתחלת המבצע אפשרות עד 10 תשלומים

הדיסק כולל בתוכו:
כל ספרי חברותא של הרה"ג יעקב שולביץ שליט"א פרוש ל'תלמוד בבלי'.
כל ספרי הרה"ג אברהם חיים עדס שליט"א: ארבעת המינים, דיני רפואה בשבת, שמיטה, חנוכה, שבת בתפארתה, דיני דרבנן, פאת זקנך ועוד... עם ציורים ופוסטרים.
כל ספריו של הרה"ג יעקב לוגסי שליט"א: ברומו של עולם 10 כרכים, עמלנו, אגרת לבת ישראל, נפשי בשאלתי, ישראל סגולתו, ואני תפילתי, מלמדים, מראות, משפט, מלאכת ה', בעקבתא דמשיחא, שערי פרנסה...
כל ספרי הרה"ג משה אבגי שליט"א סדרת 'חכמת המצפון' כולל מועדים.
וכל ספרי הכשרות של הרה"ג מרדכי עזרן שליט"א.
בנוסף הספרים: משניות, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וחסד לאברהם.
עם סרטי DVD של הרה"ג אמנון יצחק שליט"א והספרים: עולם התשובה, העיתונאי, הרצל והציונות ועוד.

לתרומות
צלצלו

03-6777779